ANUNŢURI

• Iată pruncii care au fost sau vor fi botezaţi în această perioadă: **David-Andrei** al diac. Gheorghe, **Ciprian** al pr. Sergiu de la Secaci, **Sofia** a Cătălinei şi **Eufimia** a pr. Dănuţ „al săracilor". Scut ni se aşază cu toţii, în faţa dreptei pedepse pe care Dumnezeu ar trebui să ne-o trimită. Să se facă oamenii Săi!

• Tot în această vreme ne-am luat rămas bun de la: **Elisabeta** (mama Nicolaidei-Georgeta) şi **Biţu** (tatăl pr. Ciprian de la Moţiori). Despre prima am aflat că a fost iniţiatoarea şi coordonatoarea din ultimii 10 ani, a parastasului pentru Părintele Arsenie, organizat la biserica din Orşova, unde mergea. Dumnezeu să-i aşeze cu drepţii!

• Soroacele ni i-au adus în minte şi inimă pe cei plecaţi dintre noi, mai demult sau mai curând: **preoteasa Mihaela de la Rădeşti** , la 40 de zile, **Alexandru Antoci** la 6 luni şi **Lidia** (îngrijitoarea straturilor de flori) la 1 an.

• Veste cea mai mare, pentru care să dăm slavă lui Dumnezeu, este că am putut petrece Sărbătorile Naşterii şi Arătării Domnului cu pace! Am avut parte şi de slujbe, şi de colinde, aici sau prin alte locuri, şi mai nou şi de bucuria zăpezii.

ŞTIRI

• În perioada noiembrie-decembrie a anului trecut, peste 600 de copii şi tineri din 31 de parohii ale Arhiepiscopiei Aradului, au participat la **Concursul virtual „Colindăm, Doamne, colind".** Aceştia s-au înregistrat cântând diferite colinde, dintre care una obligatorie, şi au trimis înregistrările juriului. Câştigătorii vor fi premiaţi duminică, 16 ianuarie, la Catedrala Veche. (sursa: arhiepiscopiaaradului.ro)

• Anul 2022 marchează împlinirea a **200 de ani de la înfiinţarea învăţământului teologic arădean** în 1822. În acest sens, pe parcursului acestui an, se vor organiza o suită de evenimente academice, bisericeşti şi culturale ca semn al cinstirii aduse tuturor celor care au slujit învăţământul teologic ortodox arădean pe parcursul celor 200 de ani. (sursa: arhiepiscopiaaradului.ro) Dintre ele, cel care ne interesează în mod deosebit este **sfinţirea Bisericuţei, care va avea loc, cu ajutorul lui Dumnezeu, în luna iunie**.

• Acest an a fost declarat Patriarhia Română „Anul **omagial al rugăciunii în viaţa Bisericii şi a creştinului**" şi „**Anul comemorativ al sfinţilor isihaşti Simeon Noul Teolog, Grigorie Palama şi Paisie de la Neamţ**". Să ne ajute Dumnezeu să le urmăm pe drumul rugăciunii!

EDITURA ARSENIANA

Iustina Diana Ban - ***Cu paşi mici, PE URME MARI.***
Vieţi de sfinţi din luna ianuarie

Editura Arseniana, editura obştii noastre, are bucuria să vă ofere prima carte pentru copii, scrisă şi desenată de surorile noastre. Iustina, conducătoarea strănii fetelor, a repovestit 31 de vieţi de sfinţi, cunoscuţi sau mai puţin cunoscuţi, din luna ianuarie, iar trei dintre desenatoarele noastre au făcut ca poveştile să prindă viaţă. Să ajute Dumnezeu să fie spre folosul copiilor!

Aşteptăm întrebările, sugestiile şi eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372.
Mulţumim tuturor pentru rugăciuni şi ajutor financiar.

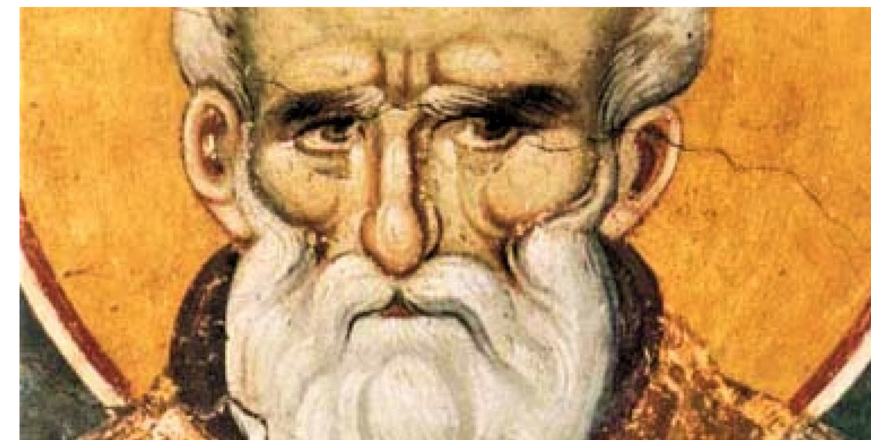
Numărul 1 (LXIX) 16 ianuarie 2022

MaxiMina

Foaie ortodoxă pentru suflet

Smerit prinos Luminătorului nostru

Poate că majoritatea dintre noi cunoaştem în mare viaţa Sfântului nostru ocrotitor, Maxim Mărturisitorul. Dar oare câţi ne dăm seama de locul pe care îl are el între sfinţii Bisericii? Să stăm sub aripa unuia dintre cei mai mari teologi ortodocşi sau „**teologul desăvârşit**", cum a fost numit, ne obligă măcar la a încerca să citim câte puţin din ce a scris şi din ce au scris alţi Sfinţi Părinţi pe care i-a citit şi citat cu râvnă.

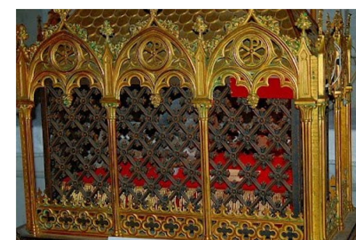
A fost **un erudit din tinereţe**. Când a ajuns să fie tuns monah, era deja cunoscut în cercurile intelectuale (căci era şi neîntrecut filosof), teologice şi politice ale Imperiului Bizantin (la 30 de ani fusese numit prim-secretarul împăratului). S-a smerit, **îmbrăcând haina monahală, pentru a trăi ceea ce studiase şi începuse să scrie**. Nu îi mai ajungeau cărţile, avea nevoie de o viaţă cu totul afierosită lui Hristos. Era tocmai la vârsta Mântuitorului – 33 de ani. Au urmat ani buni de aspre nevoinţe, de izolare faţă de lume, mai ales faţă de lumea în care crescuse şi se formase.

Însă grăuntele pus în pământ a ieşit mai apoi spic frumos de grâu cu multă roadă. Mediile monahale din jurul Constantinopolului, din Palestina (unde a stat o vreme, timp în care s-a împrietenit cu Sf. Sofronie, patriarhul mult încercat al Ierusalimului), din Africa, s-au umplut de cuvintele sale sfinte şi sfinţitoare. Putea să rămână în mănăstire, liniştit, văzându-şi de scrieri şi de rugăciune. Însă tulburările tot mai mari din Biserică, ce cuprinseseră şi sfera politicului, l-au făcut să pornească în drumuri lungi, şi ca spaţiu, şi ca timp.

Avea aproape 60 de ani, vârstă la care majoritatea dintre noi s-ar gândi la o retragere şi bătrâneţe liniştită. Însă nu Sf. Maxim, căci scrie: *„Cel ce a dobândit în sine dragostea dumnezeiască, nu osteneşte urmând Domnului Dumnezeului său, asemenea dumnezeiescului Ieremia ci suferă cu vitejie orice osteneală, batjocură şi ocară, neluând în seamă câtuşi de puţin răul de la nimeni*". (Filocalia 2, p. 73)

Peste 20 de ani de osteneală, pe drumuri, prin toate felurile de vremi şi de vremuri, pe la curţi împărăteşti şi bisericeşti, neîncetând a îndrepta, a învăţa, a sfătui. Mulţi l-au privit ca pe un bătrân nebun, care umblă prin lume pentru o idee. Când toţi spuneau într-un fel, venea

Moaştele Sf. Antonie cel Mare

Conform tradiţiei, în 561, la mai bine de două secole după moartea sa, s-a descoperit locul unde a fost îngropat, iar rămăşiţele sale au fost transferate la Alexandria. Când în 635 arabii au cucerit Egiptul, rămăşiţele sale au fost duse în siguranţă la Constantinopol. În 1070, împăratul bizantin le-a oferit unui nobil francez, care le-a adus la proprietatea sa din sudul Franţei, unde a fost construită o biserică pentru a adăposti aceste moaşte, la 60 km de Grenoble. În ea se află şi azi o însemnată parte din moaştele Sfântului Antonie cel Mare.

Sf. Maxim și le dădea peste cap certitudinile mândre, arătând, cu smerenie, dar și cu fermitate care este dreapta credință. Și toți se declarau înfrânți în disputele verbale cu Sf. Maxim. Dar pentru că a deranjat, l-au prigonit, l-au bătut, l-au închis.

Însă el nu s-a oprit. Ceea ce scrisese în tinerețe, acum trăia cu adevărat: *„Blestemat de ei, se purta cu îndelungă răbdare, pătimind se arăta îngăduitor și le arăta toate faptele iubirii, Iar pe cel ce lucra prin ei îl bătea cu iubirea de oameni față de cei purtați de el. O, minunat război! În loc de ură arată iubirea și răpune pe tatăl răutății prin bunătate. În acest scop, răbdând atâtea rele de la ei, sau mai adevărat vorbind pentru ei, s-a străduit până la moarte în chip omenesc pentru porunca iubirii și, dobândind biruința deplină împotriva diavolului, a primit cununa învierii pentru noi."* (Filocalia 2). Limba și mâna dreaptă i s-au făcut jertfă bineprimită. Căruntețile i-au fost batjocorite. **Cea mai luminată minte și cel mai curat om din acele timpuri** a fost dus în exil, unde a murit din cauza suferințelor.

Dar mai apoi moartea i s-a făcut înviere și în inimile oamenilor pentru care s-a jertfit. De atunci încoace, poate milioane de suflete însetate de adevăr s-au adăpat din fântâna învățăturilor sale. Cărțile i-au fost copiate, cercetate, interpretate și încă nu ne-am săturat deplin din roada pe care Duhul Sfânt a așezat-o în ele; încă mai sunt multe de aflat.

Sunt vremuri întunecate acum. Să căutăm sfeșnicele cu lumina cea adevărată, pe care le-a lăsat Dumnezeu celor care nu vor să orbecăiască în noaptea lumii acesteia. Sf. Maxim a primit multe apelative și laude, însă poate cel de care avem acum mai mare nevoie este de „luminător al lumii". Suntem mici, cu interese pământești și meschine. Dar Dumnezeu ne-a adunat sub acoperământul acestui smerit luminător. Cu rugăciunile Sfântului Maxim, să ne aprindem și noi de focul cel dumnezeiesc al dragostei!

Prăznuit odată cu Sf. Antonie cel Mare

ÎMPĂRATUL TEODOSIE CEL MARE a pus capăt, printr-un decret, jertfelor păgâne în Roma și Alexandria; a interzis și cultul zeilor domestici, odată cu întregul păgânism. Iar în Biserică, a fost un aprig apărător al Ortodoxiei în fața ereziilor. El a fost cel care l-a adus la Constantinopol pe Sf. Grigorie Teologul, punându-l în scaunul arhiepiscopal, atunci când mulți erau împotriva sa, riscând chiar un eventual complot și asasinat. El a patronat lucrările Sinodului II Ecumenic din 381, care au întărit o dată pentru totdeauna dogma privind dumnezeirea Duhului Sfânt.

Traian Dorz

CE FOLOS ?

De-aș ajunge-n cea mai mare slavă pământească,
În zadar, dacă-mi voi pierde slava mea cerească.
Ce folos, ce folos,
Slavă fără de Hristos?

De-aș avea toți banii lumii, să-mi stea-n mân-arginții,
În zadar, dacă-mi lipsește aurul credinții.
Ce folos, ce folos,
Aur fără de Hristos?

De-aș ști toată-nțelepciunea câtă e sub soare,
În zadar, dacă-mi lipsește cea mântuitoare.
Ce folos, ce folos,
Minte fără de Hristos?

De-aș fi omul cel mai tare de pe lumea toată,
În zadar, dacă mă-nfrânge pofta desfrânată.
Ce folos, ce folos,
Tânăr fără de Hristos?

De-aș cuprinde lumea-ntreagă, tot al meu să fie,
În zadar dacă-mi pierd viața cea din veșnicie.
Ce folos, ce folos,
Dacă mor fără Hristos?

O interpretare deosebită a acestor versuri este a cântăreței Paula Hriscu.

Constantin Noica

EMINESCU și una dintre minunile limbii române

„Adormi-vom, troieni-va
Teiul floarea-i peste noi,
Și prin somn auzi-vom bucium
De la stânele de oi.

Într-un ceas al ei, o limbă trebuie să fie ca un om tânăr, ceva nestrunit și gata de toate riscurile, ba chiar de câteva sminteli. După ce te plimbă prin toate modurile de gândire sigură și nesigură, spărgând tiparele oricărei gramatici respectabile („voi fi văzând", viitor imperfect, „voi fi văzut", viitor perfect, notează Eminescu), **verbul românesc o ia de la început: se răstoarnă pur și simplu, dând noi timpuri și moduri**. În franceză, inversiunea dă cu precădere întrebarea; în germană, condiția. Prin părțile noastre, **răsturnarea dă ceva mai mult, ca și cum gândirea ar avea nevoie de prisosuri**.

Cu prisosurile acestea ale vorbirii și gândirii s-a jucat uneori Eminescu. În manuscrisele sale care sunt și dicționare de rime; după ce alăturase pe „Hegel" de „renegă-l", poetul rimează acel „destul-mi-i" cu „ulmii", pe care nu te poți sătura să-l amintești.

Eminescu simte că răsturnările aduc ceva nou gândului și inimii, ca să nu spunem și gramaticii. „Mi-e destul" este la indicativ prezent, dar „destul-mi-i" nu mai e la indicativ, ci la exclamativ. Dacă zici „vor veni", te exprimi la indicativ viitor, dar „veni-vor" nu mai e nici el la indicativ, iar viitorul a trecut în alt timp parcă, în acel timp fără de timp, al lui „poate da, poate nu", sau „de-ar fi să fie", de care gramatica nu știe prea multe. Când spui „m-aș duce", ai iarăși un condițional-optativ prezent; dar „duce-m-aș" transformă prezentul într-un straniu durativ, așa cum simte limba poeziei populare când spune „duce-m-aș și m-aș *tot* duce". **Limba noastră te face să filosofezi**, atunci când nu te resemnezi să rămâi structuralist.

Avem în limba noastră mai multe feluri de întrebare decât au alte limbi vechi și noi. Noi întrebăm și cu „oare", și cu „nu cumva", și cu „au", după cum întrebăm cu toate răsturnările verbului, atât de lesne de obținut în limba noastră. Dar poate că în nici unele îndoiala deschisă nu e atât de sugestivă ca în răsturnările verbului „veni-ne-va" al lui Eminescu.

Forme interesante ale verbelor răsturnate sunt în toate timpurile compuse. La viitor poți avea deopotrivă: o formă de siguranță („mira-se-va"), de presupunere și de îndoială. La condițional ai și dezbatere („supăra-m-aș, supăra"), și forme deziderative („în pădure duce-m-aș") sau imperative (auzire-ar lumea toată") sau treceri în irealitate.

Esențial e că verbul nu îngheață în tipare și că poți exprima, cu el și cu răsturnările lui, toate nuanțele, pentru ceea ce reprezintă împlinire și neîmplinire, în lumea ta sau a lucrurilor. Se poate gândi orice, se pot spune și închipui nenumărate lucruri în limba românească, iar dacă lucrurile n-ar fi, ele nu s-ar povesti. Dar de vreme ce ele se povestesc, înseamnă că *sunt* – și de aici încep toate libertățile gândului, libertățile acelea din care se nasc, ca în caietele lui Eminescu, câteva din minunile lumii.

Ah! în curând satul în vale-amuțește;

Ah! în curând pasu-mi spre tine grăbește:

Lângă salcâm sta-vom noi noaptea întreagă,

Ore întregi spune-ți-voi cât îmi ești dragă.

SF. MAXIM GRECUL (†1556) a fost unul dintre cei mai învățați oameni ai vremii sale. Deși putea să devină profesor faimos la universitățile Italiei, a ales viața de monah în Sf. Munte. Părinții de la Vatoped îl cinstesc până azi cu multă evlavie, căci acolo a fost tuns. Dragostea de cuvântul lui Dumnezeu l-a dus tocmai în Rusia, unde era nevoie de îndreptarea cărților de slujbă și de rugăciune, după traducerile grecești. Deși a trecut prin multe încercări în această lucrare a sa, răbdând chiar închisoarea, Sf. Maxim Grecul a urmat lui Hristos, ajungând să-i întărească el pe cei care îl cercetau în temniță.

Rezistenţa anticomunistă

“Ne-au făcut bandiți! Cum bandiți, dacă între noi au fost militari, ingineri, profesori, preoți? Oameni demni, care au luptat pentru poporul român! ***Gavril Vatamaniuc***

BUCOVINĂ, plai cu flori, unde sunt ai tăi feciori?

Prima zonă din România în care s-a înjghebat, după 23 august 1944, o rezistenţă armată împotriva regimului comunist a fost Munţii Bucovinei. A rămas în legendă figura lui **Vladimir Macoviciuc** din comuna *Voitinel*. Un grup de 10 urmaşi ai arcaşilor lui Ştefan cel Mare, conduşi de Macoviciuc, au pornit pe drumul apărării demnităţii româneşti. După ce au hărţuit trupele bolşevice intrate în ţară, şase membri ai grupului au fost înconjuraţi de jandarmi, prin trădare, într-o casă din comuna Vicov. Refuzând să se predea, casei i s-a dat foc, iar plutonierul Sclipa Alexandru, şef de post, a tras din clopotniţă şi l-a rănit grav pe Macoviciuc. Acesta s-a împuşcat pentru a nu cădea viu în mâna duşmanilor. Ceilalţi membri ai grupului au ars înăuntru. Fiul lui Macoviciuc, Silviu, a fost prins şi în 1950 se afla condamnat pe viaţă la Galata, încă în cercetări, deoarece noi şi noi partizani continuau acţiunea în regiune.

După moartea lui Vladimir Macoviciuc, acţiunea de luptă a preluat-o într-o primă fază **Ion Vatamaniuc**, ţăran din comuna *Suceviţa*, care a rezistat cu grupul lui până în 1947, când a fost rănit de ruşi. Au mai fost prinşi şi duşi în Rusia, într-un grup mai mare, şi partizanii Brăileanu Ion şi Stagler Frantz, care nu s-au mai întors. Un alt ţăran, Mirăuţă Nicolae din Suceava, a fost împuşcat noaptea, pe geam, în casă, după ce se eliberase. Ion Vatamaniuc, după ce a fost rănit grav şi lăsat într-un şanţ, a fost prins, dar printr-o minune a scăpat adăpostindu-se într-o casă unde a primit ajutor. Arestat de români, a stat închis până în 1954 la Piteşti, de unde a fost eliberat, dar pentru scurt timp, fiindcă în 1956 este arestat şi anchetat cu fratele lui şi va rămâne prin închisorile Jilava, Aiud şi Gherla până în 1964, când este eliberat.

Acţiunea partizanilor a fost continuată de **Gavrilă Vatamaniuc (foto)**, fratele lui Ion, al zecelea copil al familiei. Centrul de activitate este în *Obcina Mare*, dar s-a căutat să se ia legătura şi cu cei din Făgăraş prin Motrescu Vasile, ţăran din Vicovul de Jos. Gavrilă Vatamaniuc a început să difuzeze manifeste prin care îndemna pe ţărani să reziste şi să nu se înscrie la colectivele comuniste create pentru distrugerea proprietăţii ţărăneşti. Partizanii care au mai rămas după hărţuirea la care i-au supus securiştii locuiau în bordeie, în munţi, iar vara colindau pe o arie de 100 de km., între Straja-Gura Humorului şi Vatra Dornei-Rădăuţi, fiind înarmaţi cu puşti-mitraliere, puşti Z.B. şi grenade.

În vara anului 1950 au mai căzut seceraţi de mitralierele securiştilor, lângă Gura Humorului, un grup de trei partizani: Ghimici, Flocea şi Sava. Gavrilă Vatamaniuc cu oamenii ce-i mai avea, au distrus busturile lui Lenin şi Stalin din Căminul cultural al comunei Suceviţa şi au făcut zdrenţe steagurile comuniste. Ei apăreau pe neaşteptate pe la gurile minelor din munte şi le vorbeau muncitorilor despre nenorocirile aduse de comunişti, îndemnându-i să se împotrivească colectivizării şi subliniind faptul că Basarabia şi Bucovina de Nord sunt teritorii furate de ruşi, pe care aceştia trebuie să le restituie.

În 1955 sunt înconjuraţi de 3 batalioane de securişti şi circa 100 de câini. Gavrilă Vatamaniuc reuşeşte să se salveze, dar pentru puţin timp, deoarece va fi prins în satul Voievodeasa, de pe malul Suceviţei, aproape de izvor, în Obcina Mare, fiind trădat de Marciuc Vasile, care nu a mai putut rezista la chinurile la care fusese supus, timp de 24 de ore, de când puseseră securiştii mâna pe el. Bătut în mod sălbatec cu pistolul până a intrat în comă, legat burduf, Gavrilă Vatamaniuc a fost dus la Securitatea din Suceava unde, timp de 9 luni, l-au chinuit zi şi noapte. Trimis la tribunal, a rămas condamnat la muncă silnică pe viaţă şi a trecut prin multe închisori de exterminare până în 1964, când a reuşit să se salveze.

Întâmplări din Athos

Când ceapa, usturoiul şi ardeiul AU MERS LA IERUSALIM

Zis-a Avva Elisei : Când avva Petru m-a făcut călugăr, eram de 20 de ani. Şi eram mânios, iubitor de slavă deşartă şi amăgit, voind să port numai rase subţiri şi frumoase. Deşi bătrânul meu mă sfătuia totdeauna, eu nu puteam să mă las de obiceiul cel rău. Şi mă sileam, după puterea mea, să mă stăpânesc, dar mă biruiam de mânie şi mă sfădeam cu fraţii. Petrecând în schit cinci ani, m-am împrietenit cu un frate care era asemenea cu mine, supărat de gânduri şi mândru şi ne-am învoit amândoi să mergem la Ierusalim să ne închinăm. Şi am spus bătrânului meu să mă binecuvânteze ca să mă duc cu acel frate la Ierusalim. Dar bătrânul mi-a spus:

- Şezi, fiule, şi rabdă în chilia ta; plânge-ţi păcatele tale şi fă puţinul tău canon fără tulburare şi nu te face ca aceia care au pierdut pe Dumnezeu prin întâlniri şi alergături prin multe locuri şi se prăpăstuiesc. Şi nu socoti că numai în Ierusalim se află Dumnezeu, sau numai în bisericile cele frumoase şi împodobite cu stâlpi şi marmură şi scrise cu litere poleite. Ci **El locuieşte în fiecare biserică şi paraclis al credincioşilor şi pretutindeni se află, unde se uneşte sufletul cu trupul**. Căci „Unde sunt doi sau trei adunaţi în numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor”, spune Sfânta Evanghelie.

Dar eu nu m-am înduplecat şi-l rugam pe părintele meu să-mi dea voie să mă duc la Ierusalim, zicându-i:

- Mă voi întoarce degrabă. Şi Dumnezeu, văzând osteneala mea, o va îndrepta spre binele meu.

Iar bătrânul, văzând neînduplecarea mea, a zis:

- Du-te la chelar şi spune-i să-ţi dea o ceapă, un usturoi şi un ardei roşu.

Şi aducându-le, bătrânul le-a înfăşurat într-o basma, făcând trei noduri şi, dându-mi-o, mi-a zis:

- Ia aceasta şi păzeşte-o bine. Şi când vei ajunge la trei mile depărtare de Ierusalim, scoate-o din traistă şi pune-o în sân. Şi s-o ai cu tine în toate închinăciunile chiar şi când te vei împărtăşi. Iar când te vei duce la râul Iordan, să o înmoi în apă şi să mi-o aduci înapoi, că voiesc să fac din ele doctorii.

Atunci eu le-am luat şi m-am dus la Ierusalim, iar după trei luni m-am întors la mănăstire. Privindu-mă bătrânul, eu mă făţărniceam că am evlavie şi umilinţă. Iar după puţine zile am început iarăşi lucrurile cele dintâi: să mă mânii, să mă iuţesc şi să mă împodobesc.

Când m-am sfădit prima dată, bătrânul a tăcut, de asemeni şi a doua oară. Iar a treia oară bătrânul s-a tulburat şi m-a chemat, zicându-mi cu linişte:

- Dă-mi basmaua pe care ţi-am dat-o când te-ai dus la Ierusalim!

Atunci eu am adus legătura cea cu trei noduri, pe care, luând-o bătrânul, a dezlegat-o. Dar eu m-am mâniat socotind că bătrânul bănuieşte că le-am mâncat. Şi arătându-mi ceapa îmi zise:

- Ce este aceasta?
- Ceapă este, îi zic eu.

Şi arătându-mi usturoiul, îmi zise:
- Şi acesta este usturoi?
- Da, îi zic.

Pe urmă ia şi ardeiul şi-mi zise:
- Ia şi mănâncă din el, nu cumva nu e iute ? Iar eu, gustând, mi-am ars gura şi i-am zis:
- Este din cei foarte iuţi!

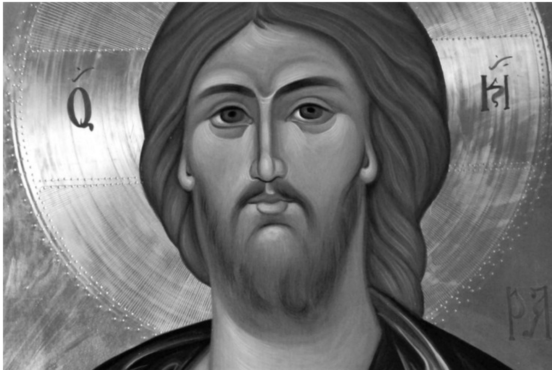
Atunci bătrânul, suspinând, zise:
- Ceapă, usturoi şi ardei s-au dus la Ierusalim şi la Iordan, şi tot aşa au venit înapoi, neschimbându-se deloc! Şi s-a dus bătrânul plângând.

Atunci eu mi-am venit în sine şi am plâns cu amar. Şi am zis: „**Precum sfinţenia Ierusalimului n-a schimbat ceapa, usturoiul şi ardeiul, tot aşa nici eu nu mi-am schimbat răutatea, viclenia şi obişnuinţa cea rea**”.

Şi am cunoscut că **fără silinţă şi nevoinţă până la sânge, omul nu poate să dobândească fapta cea bună**. Şi, ducându-mă, am scris pe cei patru pereţi ai chiliei mele: ceapă, usturoi şi ardei, şi am zăbovit şase zile şi şase nopţi, cugetând la acestea: ;„Ceapă, usturoi şi ardei m-am dus la Ierusalim şi ceapă, usturoi şi ardei m-am întors înapoi!” Iar când mă porneam cu mânie sau iuţime îmi aduceam aminte de ceapă, usturoi şi ardei. Şi aşa cu darul lui Dumnezeu şi cu rugăciunile bătrânului, am biruit patima mâniei, a grăirii împotrivă şi a împodobirii trupului cu rase subţiri.

Domnului nostru Iisus Hristos să-I fie slava, cinstea şi închinăciunea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Lucrarea noastră în anul 2022

IZVOARELE *răului*

1. Necredința

*Acum 2 luni și mai bine ni s-a dat un cuvânt care atunci pe mulți i-a trezit (dă, Doamne, să fie și cu noi, ceilalți, la fel!). Ni s-a vorbit, în contextul Evangheliei despre Învierea fiicei lui Iair și vindecarea femeii cu scurgerea de sânge, despre cele 12 (număr cu multe semnificații în credință) izvoare ale răului sau, cum au fost numite, cele 12 scurgeri de sânge ale sufletului nostru. „Aceasta ne mănâncă pe prea mulți dintre noi, chiar care suntem în biserică. Ne uităm în jur și spunem: de ce toate acestea? De ce se dărâmă toate? De ce cutremură Dumnezeu lumea? De ce natura urlă? Vă spun: toate se întâmplă pentru aceste păcate!” (**pr. Ștefan**) Credem că este de folos, ca pe parcursul timpului, să ni le reamintim și să le întărim prin alte cuvinte de la sfinți părinți.*

„**Primul dintre izvoare este necredința sau slăbiciunea credinței**. Mântuitorul îi ceartă pe Apostoli de câteva ori, spunându-le: puțin credincioșilor!, iar pe ceilalți cu atât mai mult. În aceeași categorie intră nepăsarea în ce privește credința.” (Pr. Ștefan)

Unul dintre cei mai mari părinți contemporani, **Sf. Iustin Popovici**, are cuvinte de întărire și luminare în ce privește credința:

„Ce este în esență credința? Credința este începutul restaurării persoanei umane slutite prin păcat.

PURTAREA CRUCII ȘI CREDINȚA SUNT SINONIME.

Cel ce se răstignește pe sine, renunță la sine, își poartă cu adevărat crucea lui Hristos, își află calea mântuirii. Credința, ca purtarea a crucii, ca răstignire de sine față de lume, alcătuiește cuprinsul vieții Apostolului Pavel. Dar în același fel alcătuiește cuprinsul vieții oricărui creștin.

Credința este nesfârșita ură față de „sine”, față de sufletul care poartă chipul păcatului, și nesfârșita dragoste față de Dumnezeu.

A CREDE ÎNSEAMNĂ A IEȘI DIN SINE ȘI A INTRA ÎN DUMNEZEU.

Prin credință, omul schimbă „eul” său care poartă pecetea păcatului, cu Hristos. Prin credință, omul se predă pe sine fără rezerve lui Hristos, întru toate se încredințează lui Hristos. Prin credință, mintea se trezește din neștiință, se dezmeticește din robia păcatului, iese din egoism și pătrunde în Veșnicie.

Prin asceza credinței se poate pune început tratării și însănătoșirii sufletului bolnav de patimi. Odată ce credința începe să se sălășluiască în om, patimile încep să se dezrădăcineze din suflet. Dar atâta timp cât sufletul nu va fi îmbătat de credința în Dumnezeu, așa cum spune Sf. Isaac Sirul, atâta timp cât nu simte forța vie a credinței, nu se poate vindeca de patimi.

Prima regulă a credinței este **lupta cu mintea îmbibată de păcat**. Astfel, se împlinește schimbarea tuturor valorilor și criteriilor. Prin credință, mintea, cea care a fost mai înainte împrăștiată prin intermediul patimilor, este eliberată de senzualitate și dăruită cu pace și cu liniștirea gândurilor. Atunci când ea trăiește prin simțuri într-o lume senzorială, mintea este bolnavă. Cu ajutorul credinței, mintea este eliberată de temnița acestei lumi, care este înăbușită de păcat, și pătrunde într-o lume nouă, unde respiră într-un văzduh minunat. Mintea se strămută într-o altă realitate decât până acum, a lui Dumnezeu. Prin credință, mintea se înzdrăvenește, se vindecă, dobândește înțelepciune. Mintea fără cugetarea la Dumnezeu este ca peștele pe uscat. Prin credință, mintea se întărește în cugetarea de Dumnezeu.

Începutul credinței și toată sporirea ei este legată și condiționată de **pocăință**. Fără aceasta, Împărăția Cerurilor este pentru om un vis metafizic de neînfăptuit. Pocăința însoțită de credință este întoarcerea de la ceea ce este împotriva firii la ceea ce este firesc, de la diavol la Dumnezeu, spune Sf. Ioan Damaschin.

Nu trebuie să consimți, nici să te lași momit de cugetele rele. Cea mai importantă armă în lupta cu mintea este să urăști pe tine însuți, să-ți răstignești mintea, să te lepezi de orice înțelegere și înțelepciune omenească, să le consideri „nebunie”, iar pe tine neînsemnat și fără de minte. **Smerirea** minții este necesitatea absolut necesară pentru începătorul în credință.

Pe acest drum anevoios, amărăciunea ascezei credinței se îndulcește prin realitatea dulce a **nădejdii**. Fără nădejde, anevoioasa asceză a credinței ar duce la scepticism. Sf. Macarie cel Mare spune că fără nădejde, omul nu poate să meargă pe calea cea îngustă. În credința care nădăjduiește și în nădejdea care premerge credinței prin dureroasa tânguire și prin suspinul făpturii, stau ascunse toate făgăduințele și bunătățile cerești, așa precum în grăuntele aruncat sub brazdă se ascunde rodul.

Istoria Cărților Sfinte

EVANGHELIA

de la Matei (1)

Se pare că nu Sf. Matei și-a pus numele în fruntea scrierii sale, ci Biserica a făcut acest lucru, atunci când a început a-și constitui colecția ei de scrieri sfinte, adică Noul Testament. Sf. Matei și-a scris Evanghelia în limba ebraică, fapt confirmat de toate mărturiile Sf. Părinți. Prin limba ebraică trebuie să înțelegem limba vorbită de evreii de atunci, adică **limba aramaică**. Evanghelia mateiană în limba aramaică nu ni s-a păstrat. Traducerile noastre au la bază Evanghelia de la Matei în limba greacă.

Această Evanghelie a fost **scrisă pentru iudeii încreștinați din Palestina**, **pe la anii 40**, înainte poate ca Matei să fi plecat din Ierusalim din pricina prigoanei lui Irod Agripa I. Că scriindu-și Evanghelia Sf. Matei i-a avut în vedere în primul rând pe iudei se vede limpede din ceea ce se poate numi caracterul iudaic al lucrării sale. El se definește pe sine atunci când redă cuvântul Mântuitorului despre „cărturarul cu învățătură despre împărăția cerurilor“, „care scoate din vistieria sa (lucruri) noi și vechi“ (Mt. 13, 52). „Vechi“, căci niciunul dintre autorii scrierilor Noului Testament nu cunoaște mai bine ca Matei credința, datinile, moravurile și limba iudeilor, disputele cazuistice și formalismul cărturarilor și fariseilor.

Sf. Matei „a pus în ordine cuvintele“ Domnului. Despre ce ordine este vorba? Este clar că nu de o ordine istorică, cronologică, căci Evanghelia întâia manifestă prea puțin preocupare de acest gen. Ordinea este una tematică, teologică. **Ea este cea mai completă dintre Evanghelii** și cea mai sistematică.

(*text preluat din scrierile pr. Vasile Mihoc*)

TĂMÂIE Ți-aducem Ție, Hristoase, întru miros de bună mireasmă duhovnicească

În timpul citirii „Apostolului” sau în timpul cântării „Aliluia” de după Apostol are loc cădirea sau tămâierea, care se face în cinstea Sfintei Evanghelii ce urmează a fi citită și care simbolizează mireasma învățăturii Sfinților Apostoli, după cum zice Sfântul Pavel: „Noi suntem pentru Dumnezeu bună mireasmă a lui Hristos și prin noi se răspândește în tot locul mireasma cunoștinței Lui” (II Corinteni 2, 14-15).

Sfântul Simeon al Tesalonicului spune că această primă cădire din cadrul Sfintei Liturghii simbolizează darul Sfântului Duh dat lumii prin Evanghelie. Tămâia care arde transformându-se în „miros de bună mireasmă duhovnicească” ce se înalță la cer exprimă jertfa bine-plăcută lui Dumnezeu. Omul însuși trebuie să se jertfească, să ardă duhovnicește dăruindu-se lui Dumnezeu ca „miros de bună mireasmă duhovnicească”.

Sfântul Chiril al Alexandriei sublinia faptul că nu putem intra la Tatăl și, implicit, nu Îl putem cunoaște, decât în stare de jertfă curată. Cădirea, pregătindu-ne pentru primirea Cuvântului lui Dumnezeu, este în același timp o jertfă adusă lui Dumnezeu, o mărturisire a prezenței Sale în mijlocul nostru, precum și un îndemn la propria noastră jertfire duhovnicească. Mirosul aparte al tămâii și cântarea laudei lui Dumnezeu („Aliluia”) ne ajută să Îi simțim prezența și să ne înălțăm inimile în rugăciune.